

Cihan-i Islam

Istanbul'da Cemiyet-i Hayriyye-i İslamiyye nin himayesinde
Türkçe Arapça ve Urduca siyasi ve edebi mecmiadır. Mecmua, Ingiliz
boyundurugu altına düsmüs bulunan (Hindistan - Misir - Iran) musluman
memleketleri halklarini, Ingilizlerin ika ettikleri zulümleri duyura-
rak uyarmak, ve Osmanlı Devleti ve Hilafet aleyhine yaptıkları hainane
propagandalara, iftira kampanyalarına gerekli cevaplari vererek gürütmek
maksadile İttihad ve Terakki Hükümeti kararile kurulmuştur.

Cihan-i Islam, dergisinin basligi etrafinda, mecmuanın Türk, Arap , ve O
ve Ordu dilinde oldugu belirtilmis ve bu dillerde idare adresi, mesul
müdürünün ismi yazilmistir. Dergi arada Farscali nushalarda çıkar-
mistir. Fiyati Türk parsi ile 30 para, Hind parasi ile 6 Ruppyedir.
Eb'adi 15,5 x 23,5 dir.

Mecmua yayın maksadını, yine üç dilde basliginin altında açıkla-
maktadir : "Cemiyet-i Hayriyye-i İslamiyenin himayesinde, menafi-i Is-
lamiyeye hadim, siaasi, edebi, ictimai " risaledir" ibaresile özetlemis-
tir. Cehan-i Islam'in bazi nüshalarında her persembe, bazilarında on günde bir, bazi-
llarında ise onnes günde bir çıkarılmıştır. Derginin ilk sayisi Cemaziye 1330 (R.133=) M, 1914 27 Mart 1914 de çıkarılmıştır. Rastlanabilen son sayisi 1917 senesine a
senesine aid dördüncü senesinin 27, sayisidir. (H.1335).

Devletimizin harbe katilmasından sonra, mecmua, maksat ve gayesini belirten
cümleyi, yine üç dilde olmak üzere "Hilâfet-i Kübraya, İttihad-i İslama, teârif-ü
umumiyyeye hadim ceridedir" sekline çevirmistir.

M Mecmuanın imtiyaz sahibi, Hindli EbUssaid el Arabî el Hindi Efendidir. Mes-
ul Müdürü Yusuf Setvan Beydir. Dergideki makaleler de üç dilde yayınlanmış, bazi
nüşhalarda Farsça ilâveler verilmistir. Makalelerin ağırlığını, Ingilizlerin

- 2 -

Hindistan'da, Iran'da, Misir'da halka reva gördükleri aşağılayıcı mua-
meleler, ettikleri zulümeler, mahl göstererek, isim vererek belgeleyen
yazilarla, halkı kandirmak için yaptıkları propagandaları ve uydurduk-
ları iftira ve yalanları yine belgeleri daynarak doğru olmadıklarını
belirten, isbateden yazılıdır. belirten bahislerdir. Önemlidir. Bu
makaleler arastırıcılar için kıymetli belgelerdir. Memleketimizde, halen
(1991) tam koleksiyonu temin edilmiş degildir. Cihan-i Islam, o yilla-
lardaki iletişim güçlükleri ve bazı yerler için ise ulaşabilmek imkân-
sızlıklar dolayisile, maksad ve gayesine uygun olarak, kandilisinden
bekleneni yerine getirememistir.

Bibliografi :Ankara Milli Kütüphane (Ref. 1962 SA 10) da 21 nüsha.

Istanbul , Beyazit Devlet Kitapliginda 21 (Ref. K. 170) de 21 nüsha
vardır. Kaynak : Bulunabilen perakende nüshalar.

İyad >büzziya